

Onderwerp

Uitvoering Programma - Flevolands Fonds voor culturele ontwikkeling

Registratienummer

2955251

Datum

31 mei 2022

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Rijsberman, M.A.

Ter kennisname aan PS en
burgerleden**Kern mededeling:**

Op 16 februari 2022 hebben Provinciale Staten het besluit (#2801673) genomen tot het instellen van het Flevolands Fonds voor culturele ontwikkeling en daarbij de notitie over het fonds (#2798212) vastgesteld. In de notitie is bij het onderdeel Borging van het programma op p. 10 aangegeven dat de regie bij de provincie ligt; de programmamaker zou voor de invulling en uitvoering van het programma een incidentele meerjarige subsidie aanvragen. Bij de voorbereiding tot de uitwerking hiervan is gebleken dat het verstrekken van een opdracht de voorkeur heeft vanuit het oogpunt van regie door de provincie. Een opdracht is inkoop-technisch ook mogelijk. Dit betekent dat deelname van makers aan het programma ook via opdrachten geregeld zal worden in plaats van het programma-geld via subsidie onder te brengen. Een hiervoor vereiste Flextender procedure kan op korte termijn uitgevoerd worden en kent een relatief beperkte doorlooptijd.

Mededeling:

Omdat het gaat om uitvoering van het programma namens de provincie, is uitbesteding van de werkzaamheden mogelijk. Hiertoe hebben Gedeputeerde Staten besloten om een Flextender procedure te volgen, waarbij uit drie te selecteren kandidaten de meest geschikte wordt gekozen. Deze kan op korte termijn uitgevoerd worden en kent een relatief beperkte doorlooptijd; de programmamaker kan binnen enkele weken starten.

De programmamaker zal op basis van de vastgestelde criteria zoals opgenomen op pagina 9 van de notitie over het fonds (#2798212) gaan werken met offertes van en opdrachten aan makers c.q. deelnemers aan het programma.

Bij de bespreking van het voorstel op 16 februari is gebleken dat uw Staten maximale regie willen voeren op de uitvoering van het programma. Bij de uitwerking is vervolgens gebleken dat deze regie met het verstrekken van een opdracht in plaats van middels subsidie beter geborgd wordt. En daarmee de voorkeur heeft.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:
Statenvoorstel Flevolands Fonds voor culturele ontwikkeling van 16 februari 2022	2801673
Notitie Flevolands Fonds voor culturele ontwikkeling (bijlage bij Statenvoorstel)	2798212

Onderwerp

Flevolands Fonds voor culturele ontwikkeling

Gedeputeerde Staten stellen voor

1. Beslispunten

- 1a. De opzet van het Flevolands Fonds voor culturele ontwikkeling vast te stellen, zoals beschreven in bijgaande, gelijknamige notitie (#2898862), bestaande uit het programma 'Nieuwe makers, nieuwe verhalen', de Nadere regels Versterken en Vernieuwen, de Nadere regels Mede mogelijk maken en de samenwerking met crowdfunding-platform voordekunst.nl.
- 1b. Voor het programmadeel binnen het fonds de kaders vast te stellen zoals die in de notitie zijn benoemd voor:
 1. De doelen op de gebieden makers, publiek, culturele infrastructuur en culturele sector;
 2. De doelgroep: nieuwe, nog niet provinciaal gesubsidieerde talenten/ makers die Flevolandse verhalen van 'hier en nu' vertellen; genoemde selectie van de makers en criteria waarop zij beoordeeld worden, zoals professionaliteitsniveau, publiek(-sbereik) en trackrecord;
 3. De samenwerking met podia en festivals om de producties van de makers te kunnen tonen;
 4. De verwachte resultaten op terreinen zoals talentontwikkeling, publiek, verdienpotentieel en diversiteit;
 5. De borging van kwaliteit en impact door onder andere regie bij de provincie en gerichte inzet van budget.
2. Voor de uitvoering van het onder beslispunt 1 genoemde fonds in de jaren 2022 t/m 2024 € 2 miljoen budget beschikbaar te stellen uit de reserve artistieke experimenten, waarbij de middelen voor het programmaonderdeel van het fonds pas kunnen worden aangewend na een presentatie van de programmamaker in Provinciale Staten.
3. De huidige bestemmingsreserve Artistieke experimenten (B046) om te labelen naar een uitvoeringsreserve en de naam te wijzigen naar Fonds culturele ontwikkeling
4. Jaarlijks separaat te rapporteren over het programmadeel van het fonds en de nadere regels.

2. Doelstelling programmabegroting

Dit onderwerp past binnen het programma 'Aantrekkelijk Flevoland en Krachtige samenleving', programmaonderdeel 4.2 Cultuur en erfgoed. Met als doel: 'uitvoering van de Cultuurnota 2021-2024: Flevoland, ruimte voor cultuur, waarbij we een sterk cultureel klimaat van hoge artistieke waarde realiseren, waarvan maker en publiek, maatschappij, economie en ruimtelijke omgeving profiteren.'

3. Eerdere behandeling

De contouren van het Flevolands Fonds voor culturele ontwikkeling (kortweg Fonds), zijn in de beeldvormende commissie EMS van 19 mei 2021 gepresenteerd. In de oordeelsvormende commissie EMS van 25 augustus 2021 hebben Provinciale Staten te kennen gegeven meer zicht te willen hebben op het programmadeel binnen het fonds. Gedeputeerde Staten hebben de contouren daarvan geschetst aan de hand van een presentatie in de commissie van 24

Provinciale Staten

16 februari 2022

Agendapunt

10.b

Lelystad

18 januari 2022

Registratienummer

2801673

Afdeling/Bureau

SENB

Portefeuillehouder

Rijsberman, M.A.

Routing

Commissie Economie, Mobiliteit

en Samenleving:

2 februari 2022

november 2021 en vervolgens de notitie aangepast op met name het onderdeel Programma. Over de twee nadere regels Versterken en Vernieuwen en Mede mogelijk maken: Gedeputeerde Staten hebben uw Staten met een mededeling (#2822312) op 5 oktober 2021 geïnformeerd over de terinzagelegging van beide ontwerpen.

4. Bevoegdheden PS en doel behandeling

1. Provinciale Staten zijn bevoegd om de kaders vast te stellen van het Fonds.
2. Provinciale Staten zijn op basis van hun budgetrecht bevoegd te besluiten over de terbeschikkingstelling van het budget uit de reserve.

5. Verdere behandeling PS

Na besluitvorming in uw Staten nemen Gedeputeerde Staten de uitvoering van het Fonds verder ter hand. Een ter zake (ervarings-)deskundige c.q. programmamaker zal het programma 'Nieuwe makers, nieuwe verhalen' verder vorm geven op basis van de gedeelde contouren. Zoals in beslispunt 2 is aangegeven, zal de programmamaker het programma eerst presenteren aan uw Staten voordat hieraan budget wordt besteed.

Over de definitieve vaststelling van de twee nadere regels en de samenwerkingsovereenkomst met crowdfund-platform voordekunst.nl, ontvangen uw Staten een mededeling.

De minister van OCW heeft in haar Kamerbrief van 16 november 2021 medeoverheden opgeroepen om als vervolg op de coronaondersteuning aan de culturele sector, herstel- en innovatiebeleid te voeren. Gedeputeerde staten willen graag gehoor geven aan deze oproep door:

1. resterende middelen van de in 2021 aflopende coronaregelingen Cultuur;
2. onderschrijvingen Cultuur (gedurende de looptijd van het fonds);
3. rijksmiddelen in het kader van corona, toe te voegen aan het fonds. GS zullen de

onderdelen a en b meenemen in het voorstel tot resultaatbestemming bij de jaarrekening. Voor onderdeel c formuleren Gedeputeerde Staten een voorstel in een Zomernota / Perspectiefnota.

6. Korte toelichting op voorstel

Het eerste doel van het Fonds is het versterken van het makersklimaat in Flevoland. De provincie wil dit doen met een programma dat makers ruimte biedt en hen stimuleert tot ontwikkelen van nieuw, ook experimenteel werk. Het nieuwe aanbod dat daardoor ontstaat, moet (ook) nieuw publiek trekken. Daarnaast is het fonds gericht op het ondersteunen van instellingen en makers goed te kunnen functioneren in de periode na corona.

7. Beoogd effect

Het Programma Nieuwe makers, Nieuwe verhalen moet leiden tot aanbod aan nieuwe cultuurvormen van makers die nog niet bij de provincie bekend zijn. Dit informele circuit en publiek is onderbelicht in Flevoland, terwijl juist deze groep makers extra is geraakt door de coronacrisis. De regeling Versterken en Vernieuwen is erop gericht instellingen te ondersteunen bij het professionaliseren en/of innoveren. De regeling Mede mogelijk maken is bedoeld om culturele instellingen en makers financieel te ondersteunen bij het verwerven van aanvullende financiële middelen elders om daarmee hun culturele (samenwerkings)projecten in Flevoland mede mogelijk te maken. De provincie gaat samenwerken met crowdfund-platform voordekunst.nl. Het platform begeleidt individuele makers bij het opzetten van hun eigen crowdfund-campagne. Daarmee wordt 'geefgeld' gegenereerd vanuit het publiek oftewel de 'crowd', voor culturele projecten. Alle onderdelen van het fonds zijn gericht op het versterken van het makersklimaat.

8. Argumenten

1.1 Met het Fonds geven Gedeputeerde Staten uitvoering aan het coalitieakkoord en cultuurbeleid

In het coalitieakkoord staat dat de provincie met het instellen van een fonds wil zorgen voor een breed en divers kunstzinnig en cultureel klimaat. Voor kunst en cultuur die bereikbaar zijn

voor iedereen. 'Dat levert een wezenlijke bijdrage aan een leefomgeving waar het prettig wonen, werken en recreëren is.'

In de cultuurnota staat onder Route 2 Cultuur maken - pijler 'Versterken makersklimaat' dat in Flevoland een gunstig klimaat is voor nieuwe en gerenommeerde makers om buiten de gebaande paden te treden en nieuw aanbod te creëren. 'Flevoland is bij uitstek de provincie waar dat mogelijk is, waardoor nieuw publiek wordt aangeboord en de betrokkenheid van alle Flevolandse groeit.'

1.2 De combinatie van een programma, regelingen en crowdfunding versterkt het makersklimaat

In aansluiting op wat onder 'Beoogd effect' is aangegeven: door de combinatie van het programma de twee regelingen en crowdfunding, worden verschillende aspecten van de Flevolandse culturele infrastructuur versterkt zoals ondernemerschap, professionaliteit, en samenwerking tussen disciplines. Hiermee kunnen (nieuwe) makers en instellingen in de bestaande infrastructuur wendbaarder en weerbaarder de toekomst in en wordt het makersklimaat versterkt.

2.1 Provinciale Staten zijn bevoegd tot het beschikbaar stellen van middelen uit de reserve

Bij het vaststellen van de Cultuurnota 2021-2024 op 24 juni 2020 (#2595449) hebben PS besloten € 2,3 miljoen voor het Flevolands Fonds culturele ontwikkeling beschikbaar te stellen en in de reserve artistieke experimenten te storten. Daarvan is € 0,3 miljoen bedoeld voor grootschalige kunstprojecten; op 13 oktober 2021 hebben uw Staten besloten € 0,25 miljoen hiervan in te zetten voor grondig herstel en het verbeteren van de publieke toegankelijkheid en beleefbaarheid van de collectie landschapskunstwerken Flevoland.

Op basis van het budgetrecht wordt Provinciale Staten nu gevraagd € 2 miljoen uit deze reserve beschikbaar te stellen voor het Flevolands Fonds voor culturele ontwikkeling.

3. Kaders en onderdelen van het programma zijn voorgelegd aan PS, uitvoering is aan het college van Gedeputeerde Staten

Bij een uitvoeringsreserve is Gedeputeerde Staten bevoegd tot het doen van onttrekkingen aan de reserve. Stortingen blijven een bevoegdheid van Provinciale Staten. Met voorliggend statenvoorstel is de opzet en de kaders van het Flevolands Fonds voor culturele ontwikkeling vastgesteld. De uitvoering van dit programma zal Gedeputeerde Staten vervolgens ter hand nemen.

4. Jaarlijkse rapportages over het Programma geven inzicht

Door de programmamaker jaarlijks te laten rapporteren over de bestedingen en de behaalde resultaten van het programmadeel van het fonds, krijgen Provinciale Staten jaarlijks inzicht in de voortgang. Gedeputeerde Staten kunnen op basis van de rapportages waar nodig tussentijds bijsturen. De rapportages kunnen ook dienen als input voor het cultuurbeleid in de volgende beleidsperiode vanaf 2025.

9. Kanttekeningen

Om het makersklimaat te versterken, kiest de provincie bewust voor een programma in plaats van een regeling. Een regeling kenmerkt zich door een afwachtende houding en wordt vooral gevonden door instellingen en makers die al bekend zijn met de provincie en het doen van aanvragen. Vanuit een actieve houding heeft een programma meer regie op de output en impact. Met een duidelijke insteek en heldere kaders en criteria, dit het makersklimaat en de culturele sector breder en flexibeler versterken.

Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of peri- ode ter inzage
Flevolands Fonds voor culturele ontwikkeling	2898862	bijgevoegd

Provinciale Staten van Flevoland,

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 18 januari 2022, nummer 2801673.

BESLUITEN:

- 1a. De opzet van het Flevolands Fonds voor culturele ontwikkeling vast te stellen, zoals beschreven in bijgaande, gelijknamige notitie (#2898862), bestaande uit het programma 'Nieuwe makers, nieuwe verhalen', de Nadere regels Versterken en Vernieuwen, de Nadere regels Mede mogelijk maken en de samenwerking met crowdfunding-platform voordekunst.nl.
- 1b. Voor het programmadeel binnen het fonds de kaders vast te stellen zoals die in de notitie zijn benoemd voor:
 1. De doelen op de gebieden makers, publiek, culturele infrastructuur en culturele sector;
 2. De doelgroep: nieuwe, nog niet provinciaal gesubsidieerde talenten/makers die Flevolandse verhalen van 'hier en nu' vertellen; genoemde selectie van de makers en criteria waarop zij beoordeeld worden, zoals professionaliteitsniveau, publiek(-sbereik) en trackrecord;
 3. De samenwerking met podia en festivals om de producties van de makers te kunnen tonen;
 4. De verwachte resultaten op terreinen zoals talentontwikkeling, publiek, verdienpotentieel en diversiteit;
 5. De borging van kwaliteit en impact door onder andere regie bij de provincie en gerichte inzet van budget.
2. Voor de uitvoering van het onder beslispunt 1 genoemde fonds in de jaren 2022 t/m 2024 € 2 miljoen budget beschikbaar te stellen uit de reserve artistieke experimenten, waarbij de middelen voor het programmaonderdeel van het fonds pas kunnen worden aangewend na een presentatie van de programmamaker in Provinciale Staten.
3. De huidige bestemmingsreserve Artistieke experimenten (B046) om te labelen naar een uitvoeringsreserve en de naam te wijzigen naar Fonds culturele ontwikkeling
4. Jaarlijks separaat te rapporteren over het programmadeel van het fonds en de nadere regels.

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van 16 februari 2022

griffier,

voorzitter.

mr. A. Kost

L. Verbeek

Als bespreekstuk op de agenda (zie stemverhouding)				
Partij	Zetels	Aanwezig	Voor	Tegen
JA21	6	6	—	6
VVD	6	5	5	—
PVV	3	3	—	3
GroenLinks	4	3	3	—
CDA	3	3	3	—
PvdA	3	2	2	—
ChristenUnie	3	3	3	—
SP	2	2	2	—
D'66	2	2	2	—
Partij v.d. Dieren	2	2	2	—
SGP	1	1	—	1
Fractie Van der Starre	1	1	1	—
DENK	1	1	1	—
Forum voor Democratie	1	—	—	—
GO	1	—	—	—
50PLUS	1	1	—	1
Totaal	40	35	24	11
Als hamerstuk op de agenda (geen stemverhouding)				Ja

Opzet Flevolands Fonds voor culturele ontwikkeling

Notitie bij PS-voorstel - oordeelsvormende ronde van februari 2022

eDocs 2798212

Tweede versie, december 2021

Inleiding

Deze notitie gaat over het 'Flevolands Fonds voor culturele ontwikkeling' (kortweg 'fonds').

Het fonds is aan de orde geweest in de beeld- en oordeelsvormende commissies EMS van 19 mei en 25 juni; in de tweede beeldvormende commissie EMS op 24 november 2021 is het programmadeel van het fonds nader gepresenteerd.

Bij de oordeelsvorming is een eerste versie van deze notitie betrokken. Deze tweede versie is uitgebreid met de in november toegelichte contouren van het programma 'Nieuwe makers, nieuwe verhalen'. Over de twee nadere regelingen van het fonds hebben Gedeputeerde Staten in oktober 2021 een mededeling (#2822312) gestuurd aan Provinciale Staten over de terinzagelegging van beide ontwerpen. Over de ontwerpen zijn geen zienswijzen ingediend. Het onderdeel over de regelingen is hiermee in lijn gebracht en geconcretiseerd.

Bij de definitieve vaststelling van de regelingen in februari 2022 besluiten GS ook over de samenwerkingsovereenkomst met crowdfund-platform Voor de Kunst. In het gedeelte over de financiën is de verdeling van het budget over de fondsonderdelen in 2022 opgenomen. Tot slot zijn enkele landelijke ontwikkelingen meegenomen, zoals het laatste advies van de Raad voor Cultuur en de Kamerbrief van de minister van OCW uit november 2021.

Aansluiting bij (cultuur)beleid

Het 'fonds voor artistieke en culturele ontwikkeling' staat in het provinciale coalitieakkoord 2019-2023 *Flevoland: ruimte voor de toekomst* onder 'Aantrekkelijk Flevoland' genoemd als iets wat we in 2023 hebben bereikt. Het is één van de resultaten waarmee de provincie samen met andere overheden wil zorgen voor een breed en divers kunstzinnig en cultureel klimaat. Voor kunst en cultuur die bereikbaar zijn voor iedereen. Dat levert een wezenlijke bijdrage aan een leefomgeving waar het prettig wonen, werken en recreëren is.

In de beleidsnota Cultuur 2021-2024 '*Flevoland, ruimte voor cultuur*' staat onder de pijler Versterken makersklimaat als doelstelling voor 2024: 'In Flevoland is een gunstig klimaat voor nieuwe en gerenommeerde makers om buiten de gebaande paden te treden en nieuw aanbod te creëren. Flevoland is bij uitstek de provincie waar nieuw en actueel aanbod wordt gerealiseerd, waardoor nieuw publiek wordt aangeboord en de betrokkenheid van alle Flevolandse groeit. Vitale cultuur heeft ruimte nodig voor groei, voor mislukking en opnieuw beginnen. Daarom richten we een speciaal fonds in voor artistieke en culturele ontwikkeling.'

Flevoprofiel: Flevoland als Cultuurlab

In het culturele, regionale 'Flevoprofiel' uit 2018 staat dat juist in Flevoland volop ruimte is voor experiment en innovatie, voor jonge professionals met diverse achtergronden en Flevolandse roots om te groeien. In de bestaande kunstdisciplines maar vooral ook in nieuwe vormen van kunst en cultuur en cross-overs. Door minder in te kaderen kan er mogelijk een nieuwe vorm van kwaliteit ontstaan. Door voorselectie in disciplines of genres af te schaffen, krijgen nieuwe kunstvormen de ruimte.¹ Met het Fonds maakt de provincie dus werk van de eerder gesignaleerde kansen en ambities.

Doel

In lijn met bovenstaande is het eerste **doel** van het Fonds, het versterken van het makersklimaat. Onder het makersklimaat verstaan we de (on)mogelijkheden die allerlei soorten makers zoals theatermakers, beeldend kunstenaars, musici en dansers in Flevoland hebben om zich te ontwikkelen, te produceren en eigen of gezamenlijk werk te tonen.

¹ [FlevoPROfiel-DEF.pdf \(magazine-on-the-spot.nl\)](#), p.4

Het fonds kan als vliegwiel werken: een sterker makersklimaat maakt de culturele sector in Flevoland sterker. Dit heeft een positieve uitwerking op en wisselwerking met andere sectoren zoals zorg en welzijn, onderwijs en economie. Dat komt de leefbaarheid, zichtbaarheid en aantrekkelijkheid van de provincie Flevoland als geheel ten goede. Een cultureel bruisend(er) Flevoland is bovendien een kritische succesfactor voor bedrijven en werknemers om zich hier te vestigen.

Het **tweede doel** is het ondersteunen van instellingen en makers bij de aanpassingen die nodig zijn om goed te kunnen opereren in de periode ná corona. De nieuwe omstandigheden vragen een transformatie om daarin goed te kunnen opereren.

Veranderde context vraagt flexibiliteit

Bij het opstellen van het Coalitieakkoord en de Cultuurnota was nog geen sprake van de pandemie covid-19 en de enorme gevolgen. De coronacrisis had en heeft juist ook voor de culturele sector enorme impact. Adviesbureau Berenschot stelt in de informatiegids² over coronasteun dat dit nog meer het geval is voor niet of incidenteel gesubsidieerde organisaties en makers. Om kosten te besparen zijn de gesubsidieerde instellingen met de komst van corona namelijk vrijwel gestopt met het inhuren van producerende gezelschappen en flexibel personeel, waardoor artiesten, makers en ondersteuners hun inkomsten kwijt raakten. De schade voor de langere termijn door het niet kunnen doen van investeringen is nog niet in te schatten. Duidelijk is wel dat het effect van corona nog lang voelbaar zal zijn.

Van steun naar herstel

Met het Fonds biedt de provincie de tijd, het vertrouwen en de extra middelen om herstel van en vernieuwing na de coronacrisis mogelijk te maken. Een sterker makersklimaat zal ook de huidige makers en instellingen in Flevoland ten goede komen. Zij zullen zich (sneller) kunnen herstellen na corona en kunnen (door)ontwikkelen en vernieuwen. Met het Fonds draagt de provincie bij aan het toekomstperspectief dat zij zo hard nodig hebben. De provincie handelt hiermee in lijn met het advies van de Raad voor Cultuur van 4 november 2021³ en de oproep van de minister van OCW in haar Kamerbrief⁴ aan de mede-overheden tot het voeren van herstel- en innovatiebeleid.

Aansluiting bij behoeften en beleidsuitgangspunten

Bij de opzet van het Fonds geeft de provincie gehoor aan behoeften en adviezen uit het culturele veld:

- Maak een 'open' regeling: timmer het niet dicht, kunst en cultuur ontstaat 'buiten', wat betekent dat het daar leeft en er behoefte aan is.
- Sluit aan bij wat er al is, zoals het informele circuit dat veelal geen (subsidie)relatie met de overheid heeft.

Daaraan voegen we toe:

- Eigen beheer: juist om de gewenste vrijheid en flexibiliteit te creëren voor makers, neemt de provincie het Fonds in eigen beheer. Door zelf de regie te nemen, zijn de middelen bovendien optimaal beschikbaar voor de makers en is sprake van relatief weinig overheadkosten.
- Duurzaamheid: we vragen makers en instellingen om in hun plannen en activiteiten aan te geven hoe zij hiermee omgaan.

Verder zijn de uitgangspunten van het cultuurbeleid uiteraard van toepassing voor het Fonds:

² Corona, cultuur en gemeenten – Informatiegids over gemeentelijke coronasteun aan de lokale culturele infrastructuur – Berenschot in opdracht van VNG (feb. 2021)

³ Advies corona-addenda – Raad voor Cultuur (4 nov. 2021)

⁴ Kamerbrief - Stand van zaken moties en toezeggingen met betrekking tot cultuur (referentie 30380204, 16 nov. 2021)

- Verhaal van Flevoland is de 'onderlegger'.
- Culturele waarden: kwalitatieve benadering met een model waarvan naast de artistiek-inhoudelijke waarde - het unieke dat cultuur kenmerkt, de maatschappelijke, economische en in het geval van provincies ook de ruimtelijke waarde onderdeel is.
- Culturele codes: Fair Practice Code, Governance Code en Code Diversiteit en Inclusie⁵.
- Samenwerking in de culturele sector.
- Verbinding en versterking van en aansluiting van provinciaal cultuurbeleid op het lokale en landelijke cultuurbeleid.

Opzet fonds

Op basis van bovenstaande, bestaat de opzet van het fonds uit een programma, twee regelingen en samenwerking met crowdfund-platform Voor de Kunst.

- Het Programma 'Nieuwe makers, nieuwe verhalen';
- De regeling 'Versterken & Vernieuwen' ondersteunt culturele instellingen bij het professionaliseren en/of innoveren. De regeling 'Mede mogelijk maken' ondersteunt culturele instellingen en makers bij het verwerven van aanvullende financiële middelen elders voor hun projecten;
- Door samenwerking met crowdfund-platform Voor de Kunst, maakt de provincie het voor individuele makers mogelijk om 'geefgeld' aan te trekken. Het platform begeleidt hiertoe (ook beginnende) makers bij het opzetten van een eigen crowdfund-campagne.

Programma 'Nieuwe makers, nieuwe verhalen'

In Flevoland wonen veel jonge makers met een grote verscheidenheid in achtergrond. Het culturele landschap is daar nog geen afspiegeling van, terwijl juist deze makers zorgen voor culturele vernieuwing. De provincie wil daarvoor met het fonds mogelijkheden en ruimte bieden.

Het programma biedt geselecteerde makers met maatwerk de mogelijkheid om zich (verder) te ontwikkelen als professional. Hun verhalen over het hier en nu voegen nieuwe hoofdstukken toe aan Het Verhaal van Flevoland zoals we dat met het cultuurbeleid beogen. Om het makersklimaat te versterken, kiest de provincie bewust voor een programma in plaats van een regeling. Een regeling kenmerkt zich door een afwachtende houding en wordt vooral gevonden door instellingen en makers die al bekend zijn met de provincie en het doen van aanvragen.

Vanuit een actieve houding heeft een programma meer regie op de output en impact. Met een duidelijke insteek en heldere kaders en criteria kan een programma het makersklimaat en de culturele sector breder en flexibeler versterken. Het programma draagt actief bij aan de artistieke ontwikkeling Flevolandse makers en de presentatiemogelijkheden van hun werk. Daarmee voegt het programma een belangrijke ontbrekende schakel toe aan het Flevolandse culturele ecosysteem.

De waardering van inwoners en bezoekers van buiten Flevoland neemt navenant toe als het systeem steeds beter functioneert. Dan ontstaat een duurzaam samenspel tussen kunstbeoefenaars, ontwikkelruimten / presentatieplekken en publiek die elkaar versterken. Met als positief gevolg cultureel ondernemerschap en brede maatschappelijke impact.

Doelen programma

De doelen van het programma zijn gericht op de volgende samenhangende gebieden:

- 1 Makers
- 2 Publiek
- 3 Culturele infrastructuur
- 4 Culturele sector

⁵ De Fair Practice Code biedt een kader om loon naar werken mogelijk te maken in de culturele en creatieve sector. De Governance Code Cultuur is een instrument voor goed bestuur en toezicht in de cultuursector. De Code Diversiteit & Inclusie is erop gericht om ruimte te maken voor nieuwe verhalen, om kansen te bieden en om inclusief te leren denken en doen. Overheden en (Rijks)fondsen gebruiken deze bij de beoordeling van subsidieaanvragen.

Ad 1 Makers – Het programma stelt makers in de gelegenheid om nieuwe ‘verhalen’ te maken.

- Het programma faciliteert talentvolle makers met creatieve omgeving(en) waar ze nieuw werk kunnen maken, zich verder kunnen ontwikkelen en waar ze elkaar en/of publiek ontmoeten.
- Het programma trekt creatieve makers aan om hier in de regio te werken en zich liefst ook te vestigen.
- Het programma ondersteunt gevorderde talentvolle makers uit de regio, o.a. door te investeren in talentontwikkeling en het laten maken van nieuwe producties
- Het programma werkt tegelijkertijd aan de verbetering van de arbeidspositie van makers in Flevoland door het toepassen van de Fair Practice Code.

Ad 2 Publiek - Het programma richt met name op nieuw publiek.

- Het programma werkt aan duurzame publieksopbouw en benaderen publiek dat de provincie tot nu onvoldoende in zicht heeft en dat nu nog onvoldoende bediend en bereikt wordt.

Ad 3 Culturele infrastructuur – Het programma versterkt makersklimaat en culturele infrastructuur.

- Het programma versterkt het netwerk en de samenwerking van culturele instellingen en podiumaanbieders binnen de provincie, evenals het landelijke netwerk van culturele partners.
- Het programma geeft een impuls aan de keten van talentontwikkeling door uitbreiding van de Flevolandse talentontwikkeling piramide met twee niveaus, waardoor makers perspectief hebben op verdere (professionele) ontwikkeling.
- Het programma legt het fundament voor een samenwerkend productienetwerk na 2024.

Ad 4 Culturele sector

- Het programma omvat het produceren van innovatieve, vernieuwende en genre-overstijgende culturele producties met landelijke relevantie.
- Het programma omvat het vermarkten van culturele producties en daarmee terugverdienen van een deel van de kosten.
- Het programma geeft een boost aan hedendaagse, multidisciplinaire kunst en cultuur.

Pijlers: Talentontwikkeling en Producties

De doelen willen we bereiken door middel van twee pijlers in het programma: talentontwikkeling en (het laten maken en vertonen van) producties.

Talentontwikkeling

De Flevolandse piramide van talentontwikkeling kent tot nu toe de onderste vier niveaus. Professionaliseren, nu nog het hoogste niveau, omvat talenten of beginnende makers die participeren in een vooropleiding of talentontwikkelingstraject. Om makers binnen de keten ook op hogere niveaus te kunnen faciliteren in hun ontwikkeling en ruimte te bieden voor onderzoek en experiment, voegen we met het programma twee niveaus toe: Praktijk uitoefenen en Masteren.

Bij ‘Praktijk uitoefenen’ gaat het om makers die een kunstvakopleiding volgen of hebben afgerond en/of actief zijn in de beroepspraktijk.

Bij 'Masteren' gaat het over excellerende talenten die landelijk of zelfs internationaal actief zijn in een zelfstandige beroepspraktijk. Zij hebben een groot publieksbereik en een omvangrijk trackrecord en trekken andere talenten aan.

Producties

Waar het gaat om het maken en kunnen presenteren, werkt het programma als een productiehuis, maar dan zonder 'huis' oftewel vaste locatie. Het programma biedt makers de mogelijkheid om een eigen signatuur te ontwikkelen, binnen een collectief dat zich op specifieke doelgroepen richt, met een eenduidige communicatie en uitstraling. Het produceren vindt plaats op verschillende locaties binnen de provincie zodat het makersklimaat ook op verschillende plekken een impuls krijgt.

In beide pijlers is sprake van zowel artistieke als zakelijke begeleiding. Zakelijke ontwikkeling en ondernemerschap is een belangrijk onderdeel om makers verder te helpen richting of in hun professionele praktijk.

Doelgroep makers – selectie en criteria

De doelgroep waar het programma zich op richt, zijn nieuwe, nog niet provinciaal gesubsidieerde talenten/makers die Flevolandse verhalen van 'hier en nu' vertellen. Het gaat om makers die werken vanuit een Flevolandse identiteit aan Flevolandse verhalen in een Flevolandse context. Zij zijn aantoonbaar artistiek relevant en maken impact in de provincie en daarbuiten. Het zijn professionele makers in alle formele en informele kunstdisciplines. Artistieke en zakelijke ontwikkeling gaan binnen het programma hand in hand.

Deze onderbelichte groep verdient in Flevoland de ruimte om zich te presenteren en hun publiek de gelegenheid om hun werk te beleven. Het is ook juist deze groep makers die extra geraakt is door de coronacrisis.

De Raad voor Cultuur wijst op het belang van deze verbreding⁶: 'Een te groot deel van de samenleving wordt nog niet (of niet meer) bereikt met de overheidsinvesteringen in cultuur en media. Publieke middelen voor nieuwere cultuurvormen, zoals pop, urban culture, musical, e-culture, mode of creatieve technologie, zijn minimaal. Budgetten voor cultuur buiten de Randstad zijn beperkt. <... >Te veel publiek en talent blijft zo verstoken van cultuur en media.'

Selectie makers

De makers worden geselecteerd op basis van:

- het werken vanuit de Flevolandse identiteit aan een Flevolands verhaal in een Flevolandse context;
- een ontwikkelvraag op het gebied van vorm, relatie met omgeving, interactie publiek, ondernemerschap en organisatie;
- diversiteit: regionale spreiding, culturele achtergrond, gender, opleidingsniveau en artistieke disciplines.

De programmamaker wordt bij het selecteren van nieuwe makers ondersteund door een adviescommissie die de artistieke kwaliteit en ontwikkelpotentieel beoordeelt en de programmamaker adviseert. De commissie bestaat uit professionals uit verschillende culturele disciplines. Met deze externe expertise wordt kwaliteit en potentieel van de makers aan de voorkant geborgd.

Criteria makers

De makers worden geselecteerd op (middel-)hoge beoordeling op de volgende criteria:

Artistieke waarde: de maker heeft een uitgesproken Flevolandse signatuur, het beoogde werk is authentiek, de zeggingskracht wordt begrepen door een breed publiek en is van waarde voor ontwikkeling van de betreffende kunstdiscipline.

⁶ *Invester in cultuur voor iedereen*, p. 2 Raad voor Cultuur aan informateur dhr. Tjeenk Willink, 14 april 2021

Actieradius: de maker heeft aantoonbaar de provincie en de metropoolregio MRA, Utrecht of het gebied rond Zwolle bespeeld. Het beoogde werk is gericht op een presentatie met landelijke (en mogelijk internationale) scope.

Aanzien ontwikkelpartners: om het ontwikkelvraagstuk op artistiek en/of zakelijk niveau te begeleiden is er toezegging van een of meerdere partners die aantoonbaar geloofwaardig zijn op het niveau van de beoogde actieradius.

Professionaliteitsniveau: de maker is vrijwel full-time werkzaam als kunstenaar en heeft aantoonbaar alle stadia van de ontwikkeling doorlopen, heeft een aantoonbaar relevant netwerk en werkt met geloofwaardige partners/financiers die passen bij de actieradius om het beoogde plan waar te maken.

Publiek(sbereik): de maker bereikt nieuw publiek; publieksgroepen die zich nog niet of nauwelijks aangesproken voelen door het huidige culturele aanbod in Flevoland. De maker bereikt Flevolands publiek dat nu nog niet wordt bereikt en / of publiek van buiten de provincie (stedelijke) cultuurregio, landelijk, internationaal dat nog niet bekend is met het Flevolandse aanbod.

Zichtbaarheid: de maker heeft een portfolio aan publicaties, uitzendingen e.d. waaruit grote zichtbaarheid blijkt. Denk aan media maar ook aan (online) data zoals streams en volgers.

Trackrecord: de maker heeft een bewezen staat van dienst in de desbetreffende discipline, met aantoonbare presentaties op stedelijk, provinciaal en MRA niveau.

Samenwerking met podia en festivals

Vanuit het programma wordt een convenant gesloten met Flevolandse podia waar de producties van de makers kunnen worden getoond. Op die manier zijn makers verzekerd van presentatiemogelijkheden. Op basis van de programmering vinden het laten zien van de producties plaats op verschillende plekken in de provincie en voor (deels) nieuwe doelgroepen. Ook worden grote festivals in de regio betrokken, zoals Lowlands, Wildeburg Festival en het Bevrijdingsfestival. Daarnaast wordt samenwerking gezocht met enkele landelijke aanbieders.

Resultaat

Met het programma wil de provincie impact maken op de volgende terreinen. Omdat het in 2022 niet om een volledig jaar gaat, zijn de aantallen naar rato.

Talentontwikkeling: streven is om jaarlijks 20 tot 40 makers te laten participeren en begeleiden. Deze aantallen zijn mede-afhankelijk van disciplines.

Publiek: het programma richt zich op 40.000 bezoekers eind 2024 en een zaalbezetting van minimaal 50%. Mede hierop wordt de aansluiting tussen programma's en podia uit het convenant gebaseerd.

Verdienpotentieel: het programma streeft ernaar om 30% van haar programmakosten terug te verdienen uit o.a. publieksinkomsten, sponsoring en donaties.

Diversiteit in makers en uitingen: het programma betreft nieuwe makers, autodidact-makers en hun werk dat vernieuwend is in vorm.

Commitment makers: met makers worden in een vroeg stadium afspraken gemaakt over wederkerigheid voor wat betreft begeleiding. Bijvoorbeeld door op een later moment zelf begeleiding aan starters te bieden of ambassadeur zijn voor het programma.

Cohesie tussen cultuuraanbieders: met het samenwerken op het gebied van talentontwikkeling en nieuwe producties wordt de samenhang tussen cultuuraanbieders in de regio sterker.

Borging

Het programma borgt op diverse manieren de kwaliteit en impact.

Met kaders door de makers te laten werken binnen de vier genoemde ontwikkelgebieden: vorm, relatie met omgeving, interactie met publiek, ondernemerschap en organisatie.

Regie bij de provincie: de programmamaker vraagt bij de provincie een incidentele meerjarige subsidie aan om het programma te kunnen invullen en hieraan uitvoering te (laten) geven. Op die manier houdt de provincie regie op het programma. Er is dus alleen sprake van een subsidierelatie met de programmamaker waarbij de Algemene Subsidieverordening Flevoland geldt.

Door gerichte inzet van budget op de kansen en ontwikkelbehoefte die per maker zal verschillen. De programmamaker beheert dit als werkbudget.

Kwaliteit van makers: zoals hierboven aangegeven, vindt selectie van makers plaats op basis van heldere criteria, door de programmamakers en een adviescommissie met experts.

Uitvoerbaarheid van plannen wordt getoetst en waar nodig bijgesteld door de programmamaker.

Presentatiemogelijkheden zijn gewaarborgd door het convenant met Flevolandse podia en festivals en de samenwerking met enkele landelijke aanbieders.

Regelingen

Regeling Versterken & Vernieuwen

Deze regeling is bedoeld voor Flevolandse culturele instellingen, zowel provinciaal als niet-provinciaal gesubsidieerd die (verder) willen professionaliseren en/of innoveren om zichzelf te versterken.

Bij professionalisering gaat het om het versterken van het cultureel ondernemerschap en/of zakelijk leiderschap, (onderzoek naar / advies over) publieksactiviteiten, het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen en dergelijke. Bij innovatie moet het in elk geval gaan om vernieuwing voor de aanvragende instelling. Dit kan verschillende aspecten betreffen zoals differentiatie in aanbiedingsvorm, herontwikkeling ruimte, publieksactiviteiten, en artistieke en maatschappelijke vernieuwing.

Een adviescommissie beoordeelt de aanvragen voor wat betreft het criterium professionalisering op de punten impact, samenwerking en borging. Bij het criterium innovatie wordt gescoord op impact, reikwijdte en toepasbaarheid.

De subsidie bedraagt per aanvraag maximaal 70% van de subsidiabele kosten en is minimaal € 5000 en maximaal € 35.000. Het subsidieplafond voor 2022 is € 230.000.

Regeling Mede mogelijk maken

Deze regeling is bedoeld om culturele instellingen en makers financieel te ondersteunen bij het verwerven van aanvullende financiële middelen elders om daarmee hun culturele (samenwerkings)projecten die in Flevoland plaatsvinden, mede mogelijk te maken.

Subsidie kan worden verstrekt voor het inhuren van expertise voor het aanvragen van die middelen of voor de inzet van een penvoerder bij bovenlokale of (inter)nationale samenwerkingsprojecten.

De subsidie bedraagt maximaal 50% van de subsidiabele kosten en is minimaal € 5000 en maximaal € 15.000. Het subsidieplafond voor 2022 is € 50.000.

Inzet van een deskundige verhoogt de slagingskans van een aanvraag elders. De aanvrager leert op deze manier zelf ook (beter) de weg kennen in het landelijke en/of Europese subsidielandschap.

Samenwerking met Voor de Kunst

Voor de Kunst is hét platform voor crowdfunding in de culturele en creatieve sector. Het heeft ruim 330.000 donateurs; sinds de oprichting in 2010 is ruim 32 miljoen euro gedoneerd met als resultaat ruim 4700 succesvol afgeronde projecten oftewel projecten waarbij het doelbedrag is behaald. De verhouding bijdragen tussen matchingspartners en de 'crowd' aan campagnes is globaal 70%-30%. De provincies Zuid-Holland, Utrecht, Brabant, Gelderland en Limburg doen al mee als partner. Provincies dragen een zogenoemde partnerbijdrage bij; de hoogte daarvan hangt samen met de omvang van de provincie en het aantal aanvragen. De bijdrage begint bij zo'n € 50.000 per jaar die in de loop der tijd desgewenst verhoogd kan worden.

De bijdrage van de provincie Flevoland is in het eerste jaar van de samenwerking met Voor de Kunst € 50.000. Het platform begeleidt individuele makers bij het opzetten van hun eigen crowdfund-campagne. Daarmee wordt 'geefgeld' gegenereerd vanuit het publiek oftewel de 'crowd', voor culturele projecten. Het aanbod van Voor de Kunst omvat ook workshops en trainingen. Het profiel van makers uit Flevoland op het platform is 80% individuele makers en 20% instellingen en/of stichtingen.

De slagingskans van campagnes waaraan ook een provincie meedoet, is elders in het land 94-96%, zo'n 10% hoger dan wanneer dit niet het geval is. Een provincie als partner wekt vertrouwen en trekt particuliere donateurs aan die aan 'moderne filantropie' willen doen. Ook deelname van het Prins Bernhard Cultuur Fonds (PBC) wekt vertrouwen; PBC Flevoland en Cultuurfonds Almere werken al samen met Voor de Kunst; door deze samenwerking groeit het aantal Flevolandse campagnes. Deze manier van cofinanciering werkt als een vliegwiél. De provincie stemt aan de voorkant met hen af, zodat de drie Flevolandse fondsen elkaar versterken en er tegelijkertijd sprake blijft van een hoge mate van crowdfunding bij andere partijen.

Programma, regelingen en crowdfunding versterken elkaar

De combinatie van het programma, de twee regelingen en crowdfunding versterkt het fonds het makersklimaat en wendbaarheid en weerbaarheid van de culturele sector en daarmee de culturele infrastructuur in Flevoland.

Looptijd

Het fonds wordt begin 2^e kwartaal 2022 open gesteld en loopt gedurende de jaren 2022, 2023, 2024. Daarmee valt de looptijd van het fonds samen met de nog resterende cultuurbeleidsperiode 2021-2024.

Financiën

De provincie biedt met het Fonds ruimte aan nieuwe vormen van cultuur. Op voorhand is lastig in te schatten hoe 'hard' het programma en de regelingen zullen lopen. Om optimaal te kunnen inspelen op kansen en behoeften, is flexibele inzet van het beschikbare budget van € 2 miljoen wenselijk gedurende de looptijd van het fonds. Daartoe wordt voorgesteld het budget in de programmabegroting te programmeren in de jaren 2022 tot en met 2024, zodat de (financiële) voortgang onderdeel blijft van de jaarlijkse P&C-cyclus. Bij aanvang wordt het fonds geprogrammeerd voor € 665.000 per jaar; hierbij wordt maximaal € 100.000 gereserveerd voor overhead, waaronder de inzet van de programmamaker en zaken als marketingkosten vallen. De kosten voor de adviescommissies voor resp. het programma en de regeling Versterken en Vernieuwen vallen buiten het budget voor het Fonds; deze worden gedekt vanuit het reguliere budget voor adviescommissies cultuur.

Verdeling budget over de fondsonderdelen in 2022

Programma 'Nieuwe makers, nieuwe verhalen'	€ 235.000
Regeling Versterken en Vernieuwen	€ 230.000
Regeling Mede mogelijk maken	€ 50.000
Voor de Kunst (Partnerbijdrage en matchfunding)	€ 50.000
Overhead maximaal (programmamaker, marketing e.d.)	<u>€ 100.000</u>
Totaal budget beschikbaar per jaar	€ 665.000

GS besluiten jaarlijks over de hoogte van subsidieplafonds van de regelingen; daarbij kunnen zij aangeven dat dit nog gewijzigd kan worden. De Algemene Wet Bestuursrecht schrijft voor dat een subsidieplafond tijdig bekend wordt gemaakt. Potentiële aanvragers weten dan hoeveel subsidie er in totaal beschikbaar is voor de regelingen.

Eventuele onderschrijdingen op de geprogrammeerde budgetten in enig jaar worden toegevoegd aan de budgettaire programmering van het daarop volgende jaar.

Bij de jaarrekening 2021 wordt PS voorgesteld om met de onderbesteding 2021 van enkele posten binnen Cultuur, het budget voor het Programma te verhogen.

Afstemming met fondsen

In gesprekken met de rijksfondsen is gekeken naar aansluiting en versterking tussen hun (eventuele toekomstige) regelingen voor instellingen en (aankomende) makers en het Flevolandse Fonds. Door verschillende financieringsbronnen te combineren ontstaan voor hen immers meer mogelijkheden. Van beide kanten worden partijen daarop geattendeerd; ook kunnen op die manier over en weer kansen worden gesignaleerd en waar mogelijk gezamenlijk gerealiseerd waar dat anders niet mogelijk is.

Rapportage en monitoring

De programmamaker rapporteert jaarlijks over de bestedingen en de behaalde resultaten van het programmadeel van het fonds. Op basis hiervan kan tussentijds worden bijgestuurd. De rapportages kunnen ook dienen als input voor het cultuurbeleid in de volgende beleidsperiode vanaf 2025.

Over de twee nadere regels binnen het fonds wordt zoals gebruikelijk op hoofdlijnen gerapporteerd via de jaarlijkse P&C-cyclus. Hetzelfde geldt voor het crowdfund-platform Voor de Kunst. De samenwerking met en de Flevolandse resultaten van het platform Voor de Kunst worden na het eerste jaar geëvalueerd.

Instellingen die in het kader van het Fonds voor culturele ontwikkeling subsidie ontvangen van de provincie, worden net als andere provinciaal gesubsidieerde instellingen meegenomen in de periodieke monitor Cultuur. De monitor brengt de effecten van het provinciale cultuurbeleid kwantitatief en vooral kwalitatief in beeld. Onderwerpen waarop instellingen worden bevraagd zijn o.a. (type) aanbod, publieksbereik, samenwerkingsverbanden en hoe het Verhaal van Flevoland tot uitdrukking is gebracht.

Bijlage

Voor de opzet van het fonds zijn o.a. de volgende (beleids)documenten geraadpleegd naast die van de provincie Flevoland zelf:

- Scenarioverkenning voor de cultuursector – Instrument voor dialoog over handelings-perspectief na corona – Berenschot (feb. 2021)
- Corona, cultuur en gemeenten – Informatiegids over gemeentelijke coronasteun aan de lokale culturele infrastructuur – Berenschot in opdracht van VNG (feb. 2021)
- Uitgangspunten Cultuurbeleid 2021-2024 ministerie OCW
- Advies Raad voor Cultuur aan minister OCW - 'Onderweg naar overmorgen' – Naar een wendbare en weerbare culturele en creatieve sector (nov. 2020)
- Brief en document 'Investeer in cultuur voor iedereen' van Raad voor Cultuur aan informateur dhr. Tjeenk Willink (14 april 2021)
- Advies corona-addenda – Raad voor Cultuur (4 nov. 2021)
- Kamerbrief - Stand van zaken moties en toezeggingen met betrekking tot cultuur (referentie 30380204, 16 nov. 2021)

Daarnaast is input verzameld uit gesprekken in het culturele veld en binnen de provinciale organisatie

- Landelijke cultuurfondsen: Fonds Podiumkunsten, Fonds Cultuurparticipatie en Mondriaanfonds
- Raad voor Cultuur
- Flevolandse gemeenten
- Klankbordgroep Cultuur Flevoland
- St. Cultuur + Ondernemen
- 'Voor de Kunst' – crowdfund platform
- Prins Bernhard Cultuur Fonds landelijk en Flevoland
- Provinciale Teams Recreatie & Toerisme en Economie – Flevoland